

# H art

Monforte

Pa Farnham

Sheng Fan

David 2011

Art Company

James Stewart

William J. Lawrence

Thomas Riga

Barbara Shuman



Read us online! Download the free mobile app from the Apple App Store or Google Play Store. Scan the QR code to get the app.

For more information on the art world, visit [www.art.com](http://www.art.com). Follow us on Facebook, Twitter, and Instagram.

## VOORAF

De meeste galeries zijn ondertussen gesloten, de out of office-berichtjes beginnen binnen te stromen en de thuisblijvers schakelen een versnelling lager. Ook de redactie van H ART trekt zich terug, op een vissersboot in Villefranche-sur-mer, een Grieks eiland, upstate bij New York of gewoon aan zee om even te herbronnen. Om in september met volle energie het volgende nummer voor te stellen waarvoor we een aantal nieuwe rubrieken introduceren.

In dit nummer starten we al met een nieuwe reeks van architectuurcriticus Koen Van Synghel, waarin hij onderzoekt hoe kunstenaars op eigenzinnige wijze omgaan met een aantal parameters van de architectuur. Voor zijn eerste casus buigt hij zich over Per Kirkeby en zijn paviljoen in het Middelheimmuseum in Antwerpen.

Het Middelheimmuseum mag dan de ideale tentoonstellingsplek zijn tijdens de zomer, zo zijn er nog meer zoals u kan lezen in dit nummer. Van het Kortrijkse stadsparcours PLAY waar Evelyn Simoens over bericht, over de toch wel ontgoochelende editie van Kunstenfestival Watou en over de Biënnale van de Schilderkunst. Ideale daguitstapjes tijdens de zomer die, als we eerlijk zijn, soms meer charmeren door het kader dan de kwaliteit van de kunst. Ook het fort van Emines, het park van het Museum van Buuren en het Tournay-Solvaypark in Brussel, de 'bunker-expo' 'Unsettled' in Raversyde (Oostende) en de Verbeke Foundation in Kemzeke zijn leuke tips voor trips.

Voor wie het wat meer mag zijn en wie graag in het buitenland een graantje cultuur meepikt kan terecht op de architectuurbiënnale van Venetië, de biënnale van Berlijn en Riga, de nieuwe biënnale Art Autun in Bourgondië of Manifesta in Palermo waar in dit nummer ook uitvoerig over wordt bericht. De cover van dit nummer is deze keer opnieuw geen kunstenaarsportret maar een werk dat te zien is op Manifesta. Het gaat om de nooit afge maakte villa's met uitzicht op zee die de maffia aan het bouwen was in een natuurgebied. Het Brusselse collectief Rotor ging aan de slag met de constructies bovenaan de heuvel, en maakte er een uitzichtpunt van.

Ook nog dit: de H ART-benefietveiling die dinsdag 26 juni bij het veilinghuis Phillips in Londen werd gehouden en waarbij werk van 12 Belgische kunstenaars onder de hamer kwam, bracht ca. 103.000 Britse pond op (hamerprijs). De kunstenaars die belangeloos een werk afstonden waren Luc Tuymans, Jan Fabre, Hans Op de Beeck, Koen van den Broek, Sofie Muller, Anne-Mie Van Kerckhoven, Pieter Vermeersch, Berlinda De Bruyckere, Peter Buggenhout, Dirk Braeckman, Sven 't Jolle en Rinus Van de Velde. Waarvoor heel veel dank.

Met de opbrengst wil H ART de continuïteit van het magazine verder uitwerken en de site optimaliseren en internationaliseren. Phillips organiseerde deze veiling geheel belangeloos, met dank aan Marianne Hoet, Valérie Wille en Bart van Son.

We wensen u alvast een aangename vakantie en kijken ernaar uit om een nieuw nummer voor te stellen in september.

Anne-Marie POELS  
Sam STEVERLYNCK

Twee Brusselse zomereexpo's: 'Present' in Museum van Buuren & Tuinen en drie Oostenrijkers in Tournay-Solvaypark

## Wat ruist er in Brussels struikgewas?

Kunst in bomen, hagen, bosjes en op getrimde gazons. In Brussel is te zien hoe Markus Hofer, Brigitte Kowanz en Lois Weinberger zich uit de slag trekken in het Tournay-Solvaypark. En hoe 'Present', werk van 37 kunstenaars, bijna guerrilla-gewijs binnenglipt in de villa en de tuinen van het Museum Van Buuren. Een magneet flek splinterbommetje.

Christine VUEGEN

Beide Brusselse zomereexpo's spelen zich zowel buiten als als binnenskamers. "De kunstenaars vonden het gemakkelijker om hun werk binnen te plaatsen", verklaapt curator Michel Van Dyck in de door fraaie tuinen omringde en in originele straat bewaarde art-deco-villa van het verzamelaarssechtpaar Van Buuren. Van Dyck is creatief directeur in de reclame- en communicatiesector, maar kunst en tuinen zijn een passie van hem. Twee jaar geleden ont-popte hij zich in dit museum voor het eerst als curator: "Kunst is dikwijls opzichtig aanwezig. Ik vroeg toen aan de kunstenaars om hun werk te laten versmelten met de omgeving, alsof het er altijd was. Voor de bezoekers was het een schattenjacht, en dat is het ook deze keer. Maar nu is het meer een confrontatie tussen heden en verleden. Het idee van collusie is belangrijk: twee verschillende werelden die samenkomen."

De tentoonstelling 'Present' doet niet alleen nadenken over hoe kunst aanwezig kan zijn. Het is tegelijk een presentje, een prettig cadeau met een hele hoop kunstwerken. Nog een betekenis van de titel is 'heden', het hier en nu in die prachtige historische omgeving. Het parcours trapt buiten af met 'Trickster' (2008) van

Simona Denicoli & Ivo Provoost: een bolle lamp met een opgetekend gezicht, een soort smiley waarvan de tong scheef uit de mond hangt. Het werk krijgt de rol van het witte konijn, dat Alice meelokt naar Wonderland.

Slimme infiltratie

Een nogal bonkige en meer dan levensgrote figuruur met witte sokken, 'Daanijé the elder' van Gijs Millius, zit doodleuk op de sofa. Prachtig.

Achter hem hangt het laat 16de-eeuwse schilderij 'De Val van Icarus', een versie van een verloren origineel van Pieter Bruegel. Wat verderop een scheve glimlach in een schilderij van Carole Vanderlinden. Het heeft iets van een vrolijk masker, ook een soort smiley. Nog een glimlach is die van 'De denkster' van Kees van Dongen, een reproductie van het in 2013 gestolen schilderij. Bovendien betrap je jezelf voortdurend op een smille. De badkamer is ingepalmd door een buitenaards parkiet van Charlotte Vander Borght: een egaal groene sculptuur met een rode bek, alsof lipstick te ver is uitgesmeerd.

Anderе werken infiltreren met een treffende achteloosheid. Een leren buishoed van Peter Wächter is neergezet op het bureau, alsof het de hoed was van bankier-mecenas Van Buuren. Een Nederlander, daar herinnert een paar klompen van Sherrie Levine aan.

Elk kunstwerk lijkt gemaakt voor de plek, en soms is dat zo. De Italiaan Luca Vitone realiseerde nieuw werk, zonder een klap uit te voeren. Drie blanco doeken lagen drie maanden in de tuin, en dat levert drie dromerige schilderijen op. Buiten laat François Curlet uitschijnen dat een olifant over het gazon banjerde. Vier pootafdrukken in brons zijn vermengd met het motief van het putdeksel aan de ingang, alsof het beest daar eerst wat stond rond te draaien. Christophe Terlinden komt aanzetten met een ragfijn glazen klimrekje, geïnspireerd op het door de atoombom van Hiroshima verwrongen klimrek in de film 'Rhapsody in August' van Kurosawa. Het glazen klimrek is intact. Maar het zou al kunnen breken door wat wind of een zware vogel, die het als zijde kiest. "Het is de bedoeling dat het kapotgaat", zegt de kunstenaar laconiek.

Anderе deelnemers zijn Marcel Berlangier, Martin Belou, Sarah Caillard, Douglas Eynon, Erwan Mahéo, Nicolas Party, Filip Vervaeet, wijlen Jan Vercrusse en Tatiana Wolska. Ze komen van overal, maar dikwijls uit Brussel. Wat ruist er door het struikgewas van de jonge, minder jonge en heel internationale Brusselse kunstscene? In de tuinen en de villa vindt u een mooi antwoord.

Austria

Traditiegetrouw trommelt eu space sculpture in het Tournay-Solvaypark kunstenaars op uit het land dat voorzitter is van de Raad van de Europese Unie. De expositie van de drie Oostenrijkse kunstenaars was nog niet geopend, maar Lois Weinberger is in elk geval niet de minste. Geen ingreep in het park, geen uitgraven greppel zoals vorig jaar in Kassel en geen uittheems onkruid, maar borden met 'Textworks' (1989-2017): zijn spitsse poëtisch-

filosofische teksten die zijn radicale visie op de natuur en onze beschaving verspreiden. Brigitte Kowanz koppelt licht aan communicatie en een politieke boodschap in morsecode. Zo vulde ze vorig jaar het Oostenrijks Paviljoen in Venetië. Zij is in het park op post met twee lichtwerken. En Markus Hofer brengt wat humor binnen, onder meer met 'Pedestal for a Tree'. Ander werk van deze kunstenaars levert een extra tentoonstelling op in Dorothuum Brussels, het Oostenrijkse veilinghuis.

'Present' tot 30 september in Museum van Buuren en Tuinen, Leo Erraralaaen 41, Brussel. Open wo-ma van 14-17u30. [www.museumvanbuuren.be](http://www.museumvanbuuren.be)

Oostenrijkse kunstenaars Markus Hofer, Brigitte Kowanz en Lois Weinberger, georganiseerd door eu space sculpture (Espace Europeen pour la Sculpture) tot 30 september in het Tournay-Solvaypark, Terhulpssteenweg 201, Brussel. Open elke dag van 8-20u15, vanaf 1 sept. van 8-19u15. Tot 9 september in Dorothuum Brussels, Wolstraat 13, Brussel. Open di-za van 10-17 u. [www.eesculpture.be](http://www.eesculpture.be)

Sarah Caillard, 'Personne', 2017. Foto © Isabelle Arhuis

